

**ДО АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА**

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ
„ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ“ И „СОЦИАЛНА
ПСИХОЛОГИЯ“ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.2. ПСИХОЛОГИЯ, ПРИ
БУРГАСКИЯ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ**

в професионално направление 3.2. Психология
област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
Бургаски свободен университет

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за извършената проверка по процедура за програмна акредитация на докторски програми „Педагогическа и възрастова психология“ и „Социална психология“ от професионално направление 3.2. Психология, при Бургаския свободен университет.

Докладът е разработен в съответствие с чл.78, ал.3 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на професионално направление.

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 27/15.12.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 7/30.03.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	17-19 май 2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 16/19.06.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 18/17.07.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Експертната група е в състав:

1. проф. дпсн Красимира Петрова Колева-Минева, ВТУ „Св.св.Кирил и Методий“, Философски факултет - ръководител
2. Проф. дн Румен Иванов Стаматов, БСУ „Черноризец Храбър“
3. Любомира Ивайлова Цветкова –докторант към СУ „Св. Климент Охридски“

Наблюдаващ процедурата член на ПКСПНСО – проф. д.н. Ирина Зиновиева

Статус на докторантите в професионално направление 3.2. Психология при Бургаски свободен университет за периода 2017 г. – 2022 г.

Докторски програми	Общо за периода	Защитили	Отчислени с право на защита	Отчислени без право на защита	В процес на обучение
Педагогическа и възрастова психология	4	2	0	0	2
Социална психология	3	1	1	0	1
Общо докторанти в ПН 3.2.	7	3	1	0	3

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

В Решението на Акредитационния съвет от името на Постоянната комисия по социални науки, сигурност и отбрана от 08.11.2017 г. (Протокол №17), на основание член 88а, ал. 4 от ЗВО и член 12, ал.6 т. 4 от ПДНАОА, се дава:

- обща оценка **8,68 (осем цяло и шестдесет и осем стотни)** за „Педагогическа и възрастова психология“
- и обща оценка **8,58 (осем цяло и петдесет и осем стотни)** – „Социална психология“, със срок на валидност ПЕТ години в професионално направление 3.2 Психология – Център по хуманитарни науки в БСУ

и отправя следните еднакви за двете програми препоръки:

1. Препоръка № 1

Да се обогати и разшири научно-изследователската база в професионално направление 3.2. Психология.

ПК, на основа на доклада на ЕГ, приема препоръката за изпълнена.

Закупено е ново модерно обзавеждане, оборудвани са две нови компютърни зали, обновена е софтуерната информационна база, обогатен е библиотечният фонд, библиотеката

е модернизирана и притежава достъп до основните специализирани бази данни с научна информация, които се използват в областта на Психологията.

2. Препоръка № 2

Да се развие научния потенциал на преподавателския състав от професионално направление 3.2. Психология.

ПК, на основа на доклада на ЕГ, приема препоръката за изпълнена.

Преподавателите активно участват в научни конференции и развиват проектна дейност на национално и международно равнище, разширила се е тяхната публикационна дейност, включително и в издания, регистрирани в международни бази данни с научна информация. Подробни данни са представени в анализа по Критерий 5.

3. Препоръка № 3

Да се разширят и обогатят възможностите за публикационна дейност на докторантите.

ПК, на основа на доклада на ЕГ, приема препоръката за изпълнена.

На докторантите е предоставен достъп до две издания, регистрирани в редица международни бази данни с научна информация. увеличени са техните публикации като обхват, обем и съдържание.

БСУ подпомага включването на докторантите в научни форуми.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторските програми

Образователните дейности в БСУ се осъществяват според институционалната мисия, образователните приоритети и цели, подробно описани в академичния профил на ВУ (<https://www.bfu.bg/bg/statut-misiya-akademichen-profil>). Резултатите от тези дейности са видими и публично достъпни на официалната интернет-страница на Университета (<https://www.bfu.bg/bg>), както и на страниците на университетските информационно-печатни издания (<https://www.bfu.bg/bg/nauchna-deynost/nauchni-izdaniya>). Основната цел на извършваните в БСУ образователни дейности е да се подготвят специалисти с адекватни професионални знания и умения, кореспондиращи на развитието на психологическата наука, на нуждите на пазара на труда и са съобразно актуалните обществени нужди и изисквания. Като частно ВУ, БСУ не получава държавна издръжка и поради това е изключително важно да бъде силно привлекателна среда, предлагаща качествено обучение и адекватна на съвременните реалности професионална подготовка. Именно в тази посока са ориентирани образователните дейности в Университета и това е адекватно отразено в съществуващата учебна документация на ПН 3.2 Психология.

По 1.1.1.

БСУ организира и осъществява обучение в ПН 3.2 Психология в рамките на ОКС „Доктор“/ докторски програми по „Педагогическа и възрастова психология „ и „Социална психология“.

Насоките за развитие на ПН са ясно разписани в „Стратегия за развитие на ПН Психология в БСУ (2018-2022)“, както и в „Програма за научни изследвания със стратегическо значение в БСУ“ (актуализирана и приета на заседание на АС/ Протокол № 1/ 29.01.2021 г.)

Конкретно обучението в ПН 3.2 Психология в ОКС „Доктор“ се провежда в Центъра по хуманитарни науки.

Учебните планове и програми са ориентирани към постигане на съответствие между теоретичните знания и практическите умения на докторантите, а научноизследователската дейност е ориентирана към разрешаване на обществено значими проблеми за региона и страната. Образователните дейности в ПН 3.2 Психология са подчинени на държавните изисквания и са синхронизирани с вътрешно университетските правила в БСУ, както и с вижданията на преподавателския екип и с обратната връзка, която периодично се получава от докторантите.

По 1.1.2.

За да може прецизно да се наблюдава и управлява системата за оценяване и поддържане на качеството, в БСУ планово се провеждат външни и вътрешни одити. От тях се получава информация и доказателства за функционирането на системата, определя се степента на изпълнение на критериите, установява се дали има отклонение от стандартите, отбелязва се нуждата от последващи корекции.

Външните одити се провеждат от външни институции (НАОА; международна сертифицираща организация SGS). Вътрешните одити са целеви и планирано се осъществяват съобразно утвърдените нормативни документи на ВУ. Те се отнасят до политиката за осигуряване на качеството на ПН и са съобразно «Стандарти и правила за периодична самооценка и външна оценка». Тези стандарти и правила са представени в «Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение (СОПКО) и академичния състав в БСУ» (<https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik-sopko-23062017.pdf>). В този документ са формулирани основните цели, подходи и процедури при управление на качеството и информационното му осигуряване в БСУ, като са посочени и основните звена, които са отговорни за извършването им. Функционирането на системата се координира и подпомага от «Постоянна комисия по контрол на качеството» към Академичния съвет, а информационното ѝ осигуряване се извършва от отдел «Качество на обучението».

За отчетния период са планирани и извършени 2 вътрешни одита, резултатите от които показват, че системата за управление на качеството на БСУ в частта си ПН Психология функционира в съответствие с изискванията на стандартите ISO 9001, без да се пренебрегва спецификата на обучението по докторските програми „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“.

По 1.1.3.

Интегрирането на образователния и научноизследователския процес е основна цел, дефинирана в Стратегията за развитие на Варненски свободен университет през периода 2018 – 2022 г. и Работна програма на ПН „Психология“ за изпълнение на Стратегията за развитие на БСУ 2018-2022 г.

В основата на докторски програми „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“ е извършването на научни изследвания в областта на фундаменталната психология и на развитието на децата и юношите, както и на работата с тях в училищна среда. Извършването на научни изследвания е изрично регламентирано чрез чл. 23 от [Наредба №12](#) за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“, който определя и съдържанието на индивидуалния учебен план на докторанта и чл. 29 от същата Наредба, който регламентира правото на докторантите да участват в НИД на университета.

По 1.1.4.

БСУ осигурява академична почтеност и избягване за академични измами чрез действието на „Етичен кодекс за научни изследвания на БСУ“, Етичен кодекс за академично

единство, Комисия за академична и използването на специализиран софтуер със свободен достъп за проверка за плагиатство StrikePlagiarism.com

През последните 5 години няма документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, за санкциониране на изпитни измами и плагиатство. В изпитните процедури и при провеждане на защити на докторски дисертации, провеждани по докторски програми „Социална психология” и „Педагогическа и възрастова психология“, не са констатирани случаи на изпитни измами или плагиатство. Няма констатирани случаи и на дискриминация.

Констатации по Стандарт 1

1. При реализиране на обучение в ПН 3.2 Психология в БСУ се прилага надеждна и публично оповестена политика за осигуряване на качеството и това е важна част от стратегическото управление на ВУ

2. Обучението в докторските програми по „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“ е в съответствие с мисията, целите и задачите на ВУ

3. Цялостната дейност на ПН е подчинена на изискванията на институционалната система за качество, но без да се губи нейната специфика

4. Във ВУ се работи за интегриране на съвременните теоретични изследвания и концепции с модерните изследователски и статистически методи, което гарантира покриването на стандартите за научност в полето на психологията.

5. Във ВУ се работи за постигане на добра връзка между научните изследвания и обучението в рамките на националния и институционалния контекст, като тази линия може да продължи работата за нейното разширяване и обогатяване

СТАНДАРТ 2: „РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ“

Критерий 2.1. Висшето училище изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на висококвалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

По 2.1.1.

Учебната документация се разработва, обсъжда, приема и обновява по строго определена институционална процедура, разписана в правилниците на Университета. Учебната документация обхваща учебен план, квалификационна характеристика, учебна програма. Има утвърдени стандарти за изменение на учебната документация в докторските програми. Периодично се анализира и обновява действащата учебна документация, като се вземат предвид оценката на качеството на предлаганото обучение, методите на преподаване, мнението на докторантите и на научни изследвания, мнението на работодателите на фона на обществените очаквания и пазара на труда.

Приемът и обучението на докторантите в 2-те докторски програми стават по реда и при условията, определени в нормативни документи за висшето образование като цяло и в частност за БСУ (ЗВО, Правилник за устройството и дейността на БСУ, Правилник за организация на учебната дейност в БСУ, Правилник за развитие на академичния състав в БСУ, Правилник за научноизследователската дейност в БСУ, Правилник за работата на университетската библиотека, Правилник за вътрешния ред и поведение на студентите и докторантите в БСУ, Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав в БСУ, Система за оценяване на знанията и уменията на студентите и докторантите - <http://www.bfu.bg/bg/pravilnitsi-i-dokumenti>).

Процедурите за разработване и одобрение на учебната документация в БСУ са регулирани в Правилника за организацията на учебната дейност на БСУ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik_uchebna_deinost27012017.pdf). Съобразно тях

всяка докторска програма трябва да притежава информационен пакет, в който са включени квалификационна характеристика, индивидуален учебен план, учебни програми. Квалификационната характеристика обхваща цели на обучението, компетенции и сфери на професионална реализация на завършилите специалността. Тя описва също така философията, логиката и структурата на учебния план като средство за постигане на поставените образователни и изследователски цели. Налице са разработени квалификационни характеристики на образователните програми за ОКС Доктор в направление „Психология“ – докторска програма „Социална психология“ и докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“.

Основният документ, по който се извършва обучението на докторантите е индивидуален учебен план.

Учебният план съдържа в хронологичен ред разпределението на учебните дисциплини, заетостта, основната схема за придобиване на образователни кредити (Стандарт 2, Приложение 2). Учебните планове са изградени на модулен принцип и съдържат три надграждащи се групи дисциплини. Първият модул се състои от курсове, които осигуряват методологичната и фундаментална подготовка и протичат в първата година от обучението на докторантите в ПН. Вторият модул е от специализиращи учебни курсове, които са основни за избраната специалност и формират специфичния ѝ профил. Третият модул е от избираеми дисциплини съобразени с изследователското поле. Възприетият в учебните планове структурен принцип осигурява консистентност между базовите знания и изследователски подходи и конкретните знания, концепции, емпирични изследвания в контекста на които е и съответното дисертационно изследване. Това се осигурява гъвкавост в организацията на обучението и изследователската работа на докторантите. Квалификационната характеристика и учебният план се изготвят от Програмния съвет по Психология, а след това се приемат от Академичния съвет по предложение на Учебно-научния съвет на ЦХН.

По 2.1.2:

Практическото обучение на докторантите от ПН 3.2. Психология по двете докторски програми в БСУ е ориентирано към придобиване на адекватна професионална подготовка и последваща успешна реализация на пазара на труда. При подобни условия докторантите могат свободно да демонстрират усвоените в хода на академичното обучение и изследователска дейност знания и умения и успешно да ги приложат в реални условия за решаване на действителни казуси. Ето защо непрекъснато се търсят и създават разнообразни възможности за научни изследвания и практики в държавни, общински и частни институции в различни форми като научни изследвания, събиране и анализиране на емпирични данни, практикум по психология, работа със статистическите програми, научноизследователска практика. Благодарение на тези практики значително се подобрява подготовката на докторантите, повишава се мотивацията им за учене и изследователска дейност, както и участието в научни форуми. Практиките се организират и провеждат от преподаватели и в реална работна среда. Нейното успешно осъществяване е гарантирано чрез сключените договори за сътрудничество между БСУ и различни институции и организации, предлагащи психологически услуги.

В рамките на учебния план обучението на докторантите притежава следната структура:

- определени компетентности, които трябва да бъдат придобити – научно-изследователска дейност, научно преподавателска дейност, експертна дейност, управленческа дейност;

- набор от дисциплини структурирани върху определени принципи;

- набор от дейности, които обхващат научно-изследователска и преподавателска дейност.

Обучението предвижда 1800 часа и носи 180 кредита.

Работата по линия на осъществяване и непрекъснато подобряване на практическата подготовка на докторантите е от първостепенна грижа за Програмния съвет по Психология. В тази връзка периодично се проучва мнението на потребителите на кадри относно необходимостта от актуализиране на учебното съдържание в учебните програми като тази информация се събира и от отделните практики, и чрез пряко проучване на потребителите на кадри.

По 2.1.3:

Резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение във всяка специалност са ясно описани в „Система за оценяване на знанията и уменията на докторантите в БСУ“ и са съобразно утвърдените нормативни и учебни документи в БСУ (Правилник за организация на учебната дейност в БСУ, указания за дипломиране, учебни програми на всяка конкретна дисциплина).

По 2.1.4:

В Програмния съвет по Психология периодично се прави анализ на учебна документация на други ВУ и в България, и в чужбина. Създаден е Набор от сродни учебни планове и учебни програми от национални и чужди ВУ. От съпоставката става ясно, че учебните планове за двете докторски програми обхващат дисциплини, които отговарят на съвременните изисквания и са в съответствие с модерните теории и изследователски подходи, за което свидетелства и близостта с учебните планове на БСУ и университета в Барселона, както и на СУ „Св. Климент Охридски“.

На докторантите от ПН 3.2. Психология в БСУ са осигурени добри възможности за вътрешна и за външна мобилност. Освен това съгласно Правилника за организация на учебната дейност (<http://www.bfu.bg/bg/pravilnitsi-i-dokumenti>) докторантите имат възможности да участват в различни научни форуми, на които могат да представят своите изследвания.

За периода 2017-2021 г., докторантите от ПН Психология са участвали в един проект с национално финансиране, в 5 конференции с международно участие и 18 национални конференции и форуми (общо 23 конференции и форуми). Реализирали са общо 23 публикации, 11 от които в реферирани бази данни.

По 2.1.5:

Процедурите за наблюдение на учебните планове и програми са регулирани в Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението (СОПКО) и академичния състав в БСУ. Успоредно с това се правят преки анкетни проучвания с докторантите, които са по стандартизирана методика, предоставена от отдел Качество на обучението за оценка на учебна дисциплина и качеството на преподаване; сред работодателите; сред завършилите докторанти.

Анкетните проучвания системно се провеждат в края на всеки семестър, когато докторантите имат завършени впечатления от дисциплината и преподавателя. Това позволява да се разбере по-добре доколко учебните методи и средства са добре адаптирани към новите технологии и спрямо изискванията на докторантите, обновява ли се учебното съдържание, има ли развитие в поведението и общуването на преподавателите.

Правомощията и отговорностите за наблюдение на изпълнението и обновяването на учебните планове и програми са разпределени между Учебно-научния съвет и Програмния съвет по Психология. При необходимост промени могат да се правят чрез решение на Учебно-научния съвет на ЦХН по предложение на Програмния съвет. Утвърждаването на промените се решава на Академичен съвет.

По 2.1.6:

Актуализирането и приемането (одобряването) на всяка програма за обучение е ориентирано към придобиване на основни компетенции, гарантиращи пълноценна професионална реализация на бъдещите специалисти. През наблюдавания акредитационен период образователните учебни програми и индивидуални учебни планове по двете докторски програми „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“,

непрекъснато се обновяват, като се отчитат откритията в и теориите в психологията, както и особеностите на темите на дисертационните изследвания. Промените в индивидуалните учебни планове по двете докторски програми се отнасят предимно до промяна на учебните дисциплини свързани с темите на дисертациите. Осъществяват се след проведени обсъждания с представители на образователни институции, професионални организации, партньори при организацията и задължително с участие на представител на докторантите в Комисията по учебна дейност към ЦХН.

По 2.1.7:

Помощни органи за координация и наблюдение на образователната дейност са „Комисия по учебна дейност“ към ЦХН и постоянна „Комисия по учебна дейност“ към Академичния съвет, която се председателства от Зам.-ректора по УД и акредитация като обединява Деканите на основните звена и началника на Учебен отдел. Комисията разработва и предлага правила и стандарти, свързани с учебната дейност, координира съдържанието на курсове с общоуниверситетско предназначение, преценява структурните характеристики на обучението и учебните планове и съподчинеността им с образователната мисия и цели на Университета, анализира емпирични резултати за състоянието на учебната дейност и изработва програми за развитието ѝ.

Констатации по Стандарт 2

1. Учебната документация в ПН 3.2 Психология е разработена в съответствие със законовите изисквания и нормативната уредба на БСУ. Налице са процедури за наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебните програми и учебната документация. Има процедура за определяне на структурата на учебните планове; наименования на учебните дисциплини (задължителни, избираеми, факултативни), общ кредити и разпределението им в учебните планове за задължителни и избираеми дисциплини; съотношение между часове, предвидени за лекции и практически занятия (лабораторни, семинарни, проекти и др.). В БСУ са работи за осигуряване на съвместимост на учебните програми със сходни програми на други ВУ в България и в ЕС.

2. Оценъчната система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение описват минималните стандартни изисквания и съдържат необходимите придобити кредити. Продължава работата по утвърждаване и прецизиране на процедурите за проверка на оригиналността и автентичността на дисертационните разработки

3. От една страна, периодично се систематизира и анализира информация, получена от потребители на кадри относно качеството на практическата подготовка на докторантите. От друга страна, въпреки допълнително представената информация, все още не са достатъчни данните относно актуализацията на учебните програми през последните 5 год. във връзка с резултатите от анализите на потенциалните работни места при национални и международни проучвания на пазара на труда. Отчетните доклади на Комисията по учебна дейност не съдържат достатъчно данни за начина на включване на работодателите при обсъждането на промените в учебната документация.

СТАНДАРТ 3: „ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ДОКТОРАНТИТЕ“

Критерий 3.1: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното ПН“

Основната цел на обучението в ПН 3.2. Психология в ОКС Доктор е да изгражда специалисти, подготвени да се реализират успешно в сложния и динамичен свят на индивидуалните и обществени отношения в различен контекст (глобален/ национален/ регионален). Тази образователна цел произтича от описаните мисия, цели и задачи на БСУ,

които определят и основните образователни дейности. Те са съобразени също така с държавните нормативи, с вътрешно-университетските правила, основават се на проучен опит и се съчетават с вижданията на преподавателския екип.

По 3.1.1

Докторските програми в направление 3.2. Психология подготвят специалисти в полето на научно-изследователската дейност, преподавателската дейност, експертната дейност и консултирането. Учебните дисциплини са добре балансирани и гарантират развитието на компетентностите, определени в квалификационните характеристики. Логическата структура на индивидуалните учебни планове осигурява необходимите отношения между задължителни и избираеми дисциплини, между фундаментални и приложни, както и между способностите за критичен анализ на научните текстове и уменията за провеждане на научни изследвания чрез съвременните методи и статистическите програми. Индивидуалният учебен план е изграден върху 1800 часа и носи 180 кредита.

Обучението в ОКС Доктор се провежда в редовна и задочна форма, които съответно са със срокове на продължителност 3 и 4 години. Учебните дисциплини са 5 (две са задължителни и три са избираеми). Дейностите по подготовката на дисертационния труд са 10 и са разположени във всички семестри, 2 са педагогически ориентирани дейности, 5 са от научноизследователската област.

Контролът по изпълнение на разписаните в индивидуалния учебен план дейности е възложен на научния ръководител на докторанта и на обучаващото звено. Всеки отчет на докторанта пред основното обучаващо звено (ПС по психология) е придружен с писмено мнение на научния ръководител. След приемането на отчета и становището на научния ръководител за атестационната оценка за докторанта, УНС към ЦХН изготвя предложение до Научния съвет на БСУ.

По 3.1.2

Индивидуалните учебни планове включват задължителни и избираеми дисциплини, които осигуряват основни научните знания, както и избираеми дисциплини, които са насочени към осигуряване на знания в областта на изследваната тематика. В учебния план са включени и дисциплини, които са с пряка насоченост към научно-изследователската дейност и изготвянето на дисертационния труд. Индивидуалните учебни планове включват сериозна подготовка в областта на статистическите методи, за което е предоставен специално лиценциран софтуер, и компютри, както и лаборатории за провеждане на изследвания и обработване на емпиричните резултати.

На обучаваните в докторските програми са осигурени ресурси и научни форуми, в които могат да представят своите изследвания и да участват активно в научния живот. За това свидетелства добрата публикационна активност на докторантите. Реализирали са общо 23 публикации, 11 от които в реферирани бази данни.

По 3.1.3

В БСУ се управлява качеството според резултатите и поставените цели. Това се основава на мониторинг и анализ в няколко разреза.

Първият е наблюдаване на резултатите „на входа“: брой кандидатствали по специалности, форми на обучение, пол, региони; резултати от конкурсните изпити; критерии на изпитните комисии, брой и относителен дял на записалите се и др.

Вторият разрез наблюдава постигнатите резултати в процеса на обучение. В тази връзка се наблюдават и анализират мобилност на докторантите; брой на разработените и премирани научни работи; брой докторанти, участващи в международни семинари, летни училища, проекти и международния обмен; очакванията по отношение на бъдещата им кариера и др. Важен индикатор за качеството на учебния процес и формираните знания и умения е възможността за участие в изследователски проекти. Затова БСУ обръща особено внимание на участието на докторантите в научноизследователска работа и на активността им в научните сесии.

Третият разрез е свързан с резултатите на „на изхода“. Наблюдават се и се анализират: брой на завършилите докторанти; резултати от защитите на дисертационните трудове; становищата от проведените публични защити; мнението на докторантите за придобитите от тях знания и умения; целите и очакванията за бъдещата кариера; становищата на работодателите и др.

Поддържат се постоянни контакти със завършилите докторанти чрез създадената Асоциация на завършилите БСУ и чрез лични професионални инициативи

По 3.1.4

В зависимост от индивидуалните си планове докторантите могат да придобиват кредити от допълнителни (факултативни) учебни курсове, които са над кредитите, придобивани по основната схема на учебния план. Факултативни учебни курсове се предлагат от двете функциониращи лаборатории към ПН. Докторантите могат да получават кредити и от участие в различни форми на научноизследователска дейност: семинари, конференции, научни сесии, проекти. В резултат на въведената кредитна система се увеличава дела на активните форми на обучение, създават се нови стандарти и форми за самостоятелна работа, разнообразяват се формите за извънаудиторно и практическо обучение.

Особено място се отделя на годишния преглед на научно творчество по отделните центрове и на университетско равнище. На докторантите е осигурена възможност да участват в различни национални форуми, конференции, кръгли маси, както и да публикуват своите научни изследвания в „Годишник на БСУ“. Публикуването на докладите е след предварително обсъждане с научния ръководител и след представяне на рецензия.

Всяка година на заседание на Програмните съвети, а след това и на Учебно-научния съвет на ЦХН, се приема План за научноизследователската дейност и Отчет за изпълнение на плана за съответната година. В тях се планират и отчитат участията на докторантите в проекти по вътрешно и външно възлагане.

По 3.1.5

В сайта на Университета е публикувана „Система за оценяване на знанията и уменията на студентите и докторантите“

(https://www.bfu.bg/uploads/pages/sistema_za_oceniavane_studenti_27012017.pdf), която се основава на разпоредбите на Правилник за организация на учебната дейност в БСУ, Всеки преподавател задължително описва методите и критериите за формиране на текущите оценки и на крайната оценка.

По 3.1.6

Текущо се оценяват учебните дисциплини въз основа на критерии като: цели и полезност; принос за усвояване на специфични знания и умения в контекста на учебния план; актуалност; посещаемост на лекциите и семинарните занятия; удовлетвореността от обучението по дисциплината. Докторантите дават мнение и за качеството на преподаване и така съдействат за определяне на рейтинга на преподавателите. За целта се оценяват: методи на преподаване на преподавателя; творчески подход и толерантност; използвани учебни и технически средства; извънаудиторна и самостоятелна работа; обучително взаимодействие и консултиране. Всеки преподавател има достъп до получените от подобни анкетни проучвания резултати. Данни от времето на акредитирания период показват, че докторантите от ПН Психология оценяват високо методите на преподаване (средна оценка 3,50 от най-висока 4,00), както и преподавателите, които ги обучават (средна оценка 5,30 от най-висока 6,00) (Стандарт 3. Приложение 13. Данни от отдел Качество на обучението за оценка на методите на преподаване и преподавателите/ 2015-2019 г.).

Освен за работата на преподавателите, от докторантите се събират данни за тяхната удовлетвореност от административното обслужване и административните аспекти на организацията на учебната дейност. Получените от подобни анкетни проучвания резултати се използват за създаване на критерии, въз основа на които се формира възнаграждението на служителите.

Характерно за управленската система на БСУ е, че в нея има заложените вътрешни механизми за усъвършенстване (през „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението/ (СОПКО) и на академичния състав в БСУ“). При отклонения от поставените цели и стандарти се задействат процедури за усъвършенстване на системата чрез външни и вътрешни одити.

По 3.1.7

Правилата за разглеждане на постъпили жалби от студенти и докторанти са регламентирани от „Правилник за организацията на учебната дейност в БСУ“ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik_uchebna_deinost27012017.pdf). През разглеждания акредитационен период няма постъпили жалби от студенти.

Констатации по Стандарт 3

1. Процедурите за наблюдение на учебните планове и програми са ясно регулирани в „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението (СОПКО)“. Налице е прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти, която се получава посредством „Система за оценяване на знанията и уменията на студентите“ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/sistema_za_oceniavane_studenti_27012017.pdf), изградена съобразно публично оповестени нормативни документи на БСУ (www.bfu.bg).

2. Има ясни и публично оповестени методи за оценяване на постиженията на студентите и докторантите и това е силна страна на ПН Психология в БСУ. В тази връзка се провежда годишен преглед на научно творчество, отчитат се участия на докторантите в проекти по вътрешно и външно възлагане, организират се практически занимания, и научни изследвания стимулиращи творческата активност на докторантите (напр. летни стажове)

3. Ефективността на процесите, свързани с качеството на образователния процес, се гарантира чрез текущ мониторинг и периодичен анализ на мненията, събрани от анкетни проучвания със студенти, партньорски организации, експерти, потребители на кадри.

4. Ако постъпят жалби от студенти и докторанти, се разглеждат съобразно „Правилник за организацията на учебната дейност в БСУ“ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik_uchebna_deinost27012017.pdf), но към настоящия момент няма подобни сигнали.

5. В ръководството на докторските програми по „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“ участват съответно по две хабилиитирани лица, чиято професионална ориентация и научно изследователска и научно преподавателска и експертна дейност съответства на съдържанието на самите програми.

СТАНДАРТ 4: „ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 4.1: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

По 4.1.1

Приемът на докторантите се регламентира от «Правилник за прием на студенти и докторанти в БСУ» като цялата необходима информация е достъпна на интернет-страницата на БСУ.

Създадена е традиция в началото на всяка учебна година деканите на основните звена да провеждат срещи, на които информират и ориентират новопостъпилите студенти и докторанти за това, как ще протича обучението им в БСУ, какви са допълнителните възможности за обучение и научно развитие, как да получават информация за тях и кои са службите и хората, към които могат да се обръщат за съдействие и съвет. Цялата тази информация може да се открие и на интернет-страницата на БСУ. В ЦХН. Основната грешка

за докторантите е на научния ръководител и на департамента по Хуманитарни науки и други структурни звена в Университета.

Докторантите имат свободен достъп до фондовете на Университетската библиотека. От там всеки може да получи квалифицирана информационно-методическа помощ във връзка с учебния процес, самоподготовката и научноизследователската работа.

По 4.1.2

В „Правилник за организацията на учебната дейност в БСУ“ в гл. 5. (Признаване на висше образование, придобито в чуждестранни ВУ) е регламентиран реда за признаване на квалификации в сферата на висшето образование (https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik_uchebna_deinost27012017.pdf), като в основата му са залегнали принципите на Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион (№165 от 1997 г./ Лисабонска конвенция).

По 4.1.3

БСУ предлага учебни планове, съобразени с държавните изисквания за придобиване на ОКС Доктор. Въз основа на въведените в Университета Европейска системата за натрупване и трансфер на кредити и Европейско дипломно приложение, на студентите и докторантите се зачитат положените по време на престоя изпити по идентични или сходни дисциплини и те получават съответните кредити за текущия семестър. Университетът има сключени рамкови договори за сътрудничество с други ВУ и организации, създаващи възможности за развитие на сътрудничество с активното участие на студентите (Стандарт 4, Приложение 7. Сключени рамкови договори за сътрудничество с други ВУ и организации).

През разглеждания период има сключени договори за обмен на студенти и докторанти от ПН Психология по програма Еразъм+ между БСУ и университети от Испания, Полша, Русия, Словакия, Боливия.

По 4.1.4

В ПН се поддържат и стимулират научните изяви на докторантите в научноизследователската дейност чрез участия в конференции (национални и международни) и други форуми, организирани от направлението и БСУ. Нормативното регламентиране на участието на докторантите в изследователска дейност е в „Правилник за научноизследователската дейност на БСУ“.

В БСУ са създадени функционират две лаборатории, които позволяват извършването на научноизследователска дейност на докторанти (лаборатория за психологична подкрепа и развитие с ръководител доц. д-р Р. Бостанджиев; лаборатория за психологически, педагогически и социални изследвания с ръководител доц. д-р М. Проданов).

По 4.1.5

В БСУ има ясно регламентирани правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от ВУ, Правилник за организацията на учебната дейност в БСУ), които стриктно се изпълняват на практика.

По 4.1.6

Университетът събира информация за професионалната реализация на випускниците чрез анкетни проучвания, провеждани на два етапа. Първият е от 3 до 6 мес. след завършването и обхваща всички завършили. Вторият се провежда от 3 до 5 год. след завършването. Информацията за професионалната реализация на завършилите е ориентир доколко и в каква степен Университетът осъществява мисията си като служи и за коректив за образователната дейност. БСУ поддържа база данни за випускниците си.

Констатации по Стандарт 4

1. В БСУ има създадена организация за рекламиране на специалностите в докторантура, прием и адаптиране на докторантите. Политиките и процедурите за прием се прилагат прозрачно и са публично оповестени на интернет-страницата на Университета. Там може да се открие и пълна и актуална информация за всички дейности и възможности за обучение и развитие на докторантите. Допълнителна информация може да се получи и по

време на ежегодно организираните „Дни на отворените врати в БСУ“, а също и в рамките на кандидатстудентските борси.

2. В БСУ е приета и утвърдена Европейската система за натрупване и трансфер на кредити и Европейското дипломно приложение. Признаването на мобилности по програма „Еразъм+“ е гарантирано и утвърдено в „Правилник на БСУ за процедура по признаване на кредити и периоди на обучение на студенти в чужд университет по Програма „Еразъм+“. Това позволява на докторантите да запазят всички свои права и задължения в БСУ.

3. Има утвърдени правила за включване на докторантите в изследователски проекти. БСУ провежда ежегодно конференция и издава сборник с представените материали. Реализират се съвместни публикации на преподаватели с докторанти, като се използват създадените лаборатории за научноизследователска дейност

4. Създадена е административна система за регистриране на реализацията на завършилите. Университетът събира информация за професионалната им реализация чрез анкетни проучвания до 3-5 год. след завършването, като е важно тя текущо да се актуализира.

5. Развитието на научно изследователската дейност е осигурено от специализирани фондове на ВУ, финансирането на участието в научните форуми на докторантите е осигурено и записано в мандатната програма на декана на ЦХН.

СТАНДАРТ 5: „ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ“

Критерий 5.1. Висшето училище има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовката на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

БСУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за в ПН 3.2. Психология и тя е част от Програмата за научни изследвания със стратегическо значение на БСУ, приета на 09.02.2007 г., както и от Стратегията за развитие на ПН Психология в БСУ 2018-2022 г.

На сайта на Университета и в Държавен вестник се обявяват конкурси за заемане на различни академични длъжности, според нуждите на отделните центрове. По този начин се постига прозрачност и публичност при кариерното и научно израстване на щатните преподаватели и във връзка с привличането на външни кандидати. Периодичното оценяване и атестиране на академичния състав се извършва по определен ред и план и след това крайните резултати се оповестяват.

По 5.1.1

Основни ръководни документи във връзка с осигуряването, поддържането и развитието на преподавателския състав, които могат да бъдат намерени на интернет страницата на БСУ (<https://www.bfu.bg/bg/pravilnitsi-i-dokumenty>) са следните:

- Правилник за дейността на БСУ
- Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав в БСУ
- Правилник за развитието на академичния състав в БСУ
- Правилник за атестиране на академичния състав и административния персонал в БСУ
- Правилник за научноизследователската дейност в БСУ
- Правилник за организация на учебната дейност в БСУ

Всички хабилитирани лица придобиват научното си звание по реда и условията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р България. Периодично се обявяват конкурси за главни асистенти, доценти и професори според нуждите на основните звена, които са съобразени със законовите изисквания и се оповестяват на сайта на БСУ (<https://www.bfu.bg/bg/nauchna-deynost/konkursi-po-zakona-za-razvitie-na-akademichniya-sastav>).

По 5.1.2

Към май 2023 г. в Програмния съвет по психология при ЦХН в БСУ, обезпечаващ обучението по ПН „Психология“, работят общо 8 преподаватели, всички хабилитирани лица.

На първи ОТД¹ са 6 преподаватели (75%), от които 2-ма професори (2 доктори) и 4-ма доценти (4 доктори). От тях **4 са хабилитирани по ПН 3.2 Психология (4-ма доценти, доктори) и 1 доцент по педагогика, доктор по психология**. От 2019 г. като хоноруван преподавател е назначена докторант Елена Кортезова, докторант в програмата по „Педагогическа и възрастова психология“. От 01 декември 2022 г. Елена Кортезова е доктор по психология (Педагогическа и възрастова психология). В обучението на студентите от специалност „Психология“ – ОКС-бакалавър участва и ас. Камелия Станева – докторант в задочна форма по Педагогическа и възрастова психология. Тя е назначена като асистент на ОТД(½) от м. октомври 2022г. и води упражнения в 4 дисциплини от учебния план. Макар да не е член на ПС по Психология, тя е член на Учебно-научния съвет на ЦХН (факултетният съвет).

Преподавателите с по-тясна специализация на ОТД по Педагогическа и възрастова психология са двама: доц.д-р Дияна Циркова и доц.д-р Красимира Минева, а по Социална психология са: доц.д-р Михаил Проданов и доц.д-р Дончо Донеv, което е достатъчно за обучението в докторските програми.

Възрастовата структура на преподавателите на ОТД към момента на оценяването е: професори над 65 г. – 2 и един доцент на 65г.; един професор на 58г. и четирима доценти на възраст между 42 и 62, които всъщност са и основните участници в двете ДП. Тяхната средна възраст е 53г. Всички са регистрирани в НАЦИД като хабилитирани лица, покриващи националните изисквания по наукометричните показатели.

В БСУ атестирането на преподавателския състав се осъществява съгласно разпоредбите на Закона за развитие на академичния състав, Правилник за атестиране на академичния състав и административния персонал в БСУ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik_atest_as_ap_27012017.pdf). Атестирането на нехабилитираните преподаватели се осъществява на всеки 3 години, а на хабилитираните преподаватели – на всеки 5 години въз основа на публично оповестени критерии за работа на преподавателите.

В ЦХН са разработени документи като и Мандатна програма на ЦХН за периода 2018-2022 г., насочена към развиване на ПН в ЦХН в няколко насоки, включително научноизследователска работа и развитие на академичния състав.

През акредитационния период са проведени 2 конкурса на преподаватели в ПН 3.2. Психология, като са реализирани 1 конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ и 1 конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. **Назначен е и нов доцент по ПН 3.2 Психология към ЦХН.**

За изтеклия период от преподавателите в ЦХН са публикувани:

4 монографии,

7 съставителства на сборници и подобни издания,

44 статии, студии и глави от книги в реферирани научни издания, като 7 от тях са с импакт фактор или ранг, а останалите – в други рефериращи бази данни,

19 в други издания

или общо 86 броя.

Има издадени и 12 учебника и учебни пособия.

Цитиранията в реферирани и реферирани издания в световната база данни са 8 или 0,4 на преподавател; в други реферирани издания СЕЕОЛ, НАЦИД и пр. са 31 или 1,55; цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране и в колективни томове с научно рецензиране – 18 /0,9/, или **общо 57 /14,25/, като броят**

¹ ОТД – Основен трудов договор

цитирания в *реферирани* научни списания и сборници на 1 преподавател на първи ОТД през последните 5 г е 9,75.

Преподавателите от професионално направление „Психология”, осъществяващи научно ръководство на докторанти за периода 2017-2022г. са взели участие общо в 10 научни конференции и други форуми, организирани от БСУ и ЦХН или други университети през последните 5 години.

В БСУ са създадени условия за насърчаване на академичната мобилност на преподаватели в чуждестранни ВУ по международни програми. Правилата за осъществяване на мобилностите и избора на кандидати (Правилник на БСУ за селекционна процедура относно избор на студенти, преподаватели и административен персонал за участие в програма Еразъм +) са публикувани на сайта на Университета/<https://www.bfu.bg/uploads/pages/new-2017-pravilnik-selection-erasmus.pdf>.

БСУ има подписани договори и протоколи за сътрудничество с над 45 чуждестранни университети от Русия, Казахстан, Полша, Германия, Турция и др.

ЦХН има 20 сключени договори по програма Еразъм+ с чуждестранни университети от Полша, Унгария, Словакия, Португалия, Румъния и др. През акредитационния период са осъществени общо 4 входящи мобилности, от които 2 с цел преподаване и 2 с цел обучение, както и **9 изходящи мобилности**, от които 6 с цел обучение и 3 с цел преподаване на преподаватели на първи ОТД в ПН Психология (от тях 1 мобилност на преподавател на първи ОТД със специалност по ПН 3.2 Психология).

По 5.1.3

Преподавателите от професионално направление „Психология” предоставят експертни услуги, психосоциални и психологически консултации на свободна практика и като безплатни услуги за различни целеви групи по проекти за предоставяне на социални и консултантски дейности – доц. Циркова – в клиничната и консултативна практика, доц.Минева – в клиничната, консултативната практика и организационното

Констатации по Стандарт 5

1. Съществуват публично оповестени и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 3.2 Психология.

2. Налице са ясни правила за професионална мобилност по програма „Еразъм +“ за студенти, преподаватели и преподавателски състав.

3. Преподавателите в ДП по ПВП и СП са доказани специалисти в направление 3.2.Психология. Доказателствата затова са техните участие в конференции, в разнообразни научни форуми, като организатори на научни прояви;

4. Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с квалификация в областта на докторските програми, доказани чрез голям брой публикации и цитирания в индексирани международните списания с научно рецензиране.

5. Преподавателите в направление 3.2. Психология са достатъчно на брой на ОТД с активна преподавателска, научно-изследователска и експертна дейност.

- В ДП „Педагогическа и възрастова психология“ има 2 хабилитирани преподаватели на първи ОТД в БСУ със средна възраст 52 години. Има и професор след пенсиониране с активна работа с докторанти и активна научна и публикационна дейност.
- В ДП „Социална психология“ има 2 преподаватели на първи ОТД в БСУ със средна възраст 54 години.

СТАНДАРТ 6: „УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАТАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ“

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

По 6.1.1

БСУ разполага със собствена база с обща разгърната площ от 22494 кв.м., отговаряща на всички съвременни тенденции и изисквания на строителството. оборудвана е с най-модерни технологии и съоръжения, с цел осигуряване на отлични условия за обучение. Налична е модерна информационна система за осигуряване както на учебния процес, така и на изследователската работа на докторанти и преподаватели.

По 6.1.2

В рамките на БСУ се реализират 2 лаборатории - *за психологична подкрепа и развитие*; за психологически и социални изследвания. Двете лаборатории предоставят възможност на докторантите да реализират под ръководството на преподаватели от професионалното направление, експерименти и изследователски практики. Планирано е изграждане на „докторантско училище“ в Центъра по хуманитарни науки със съответното материално-техническо и информационно осигуряване.

Докторантите имат възможност да кандидатстват с проекти (съвместно с преподаватели от професионалното направление) пред двата университетски фонда за финансиране на техни изследователски проучвания, свързани с темата на дисертацията.

По 6.1.3

БСУ разполага с библиотека, разположена на площ от 1800 кв. м, с три книгохранилища, служба за подготовка и обработка на библиотечните материали, заемна и три читални с общо 83 читателски места. Част от читателските места са компютъризирани. От тях може да се правят справки в електронния каталог на библиотеката, да се получи информация за новопостъпилите източници, да се ползват чуждите пълнотекстови бази данни, да се ползват текстообработващи програми, информацията от специализираната база с правна информация “Апис”, да се сърфира в Интернет.

По 6.1.4

БСУ има добре разработени механизми за подкрепа на докторантите за провеждане на изследвания, осигуряване на възможности за публично представяне на резултатите от научноизследователската дейност, публикуване и разпространението им в практиката. Основните канали за публично представяне на резултатите от научноизследователската дейност са: организиране на научни форуми и прояви от БСУ; насърчаване на участието на академичния състав и докторанти в научни форуми и прояви у нас и в чужбина; издателската дейност на университета; включване на резултатите от научноизследователската дейност в учебния процес.

Констатации по Стандарт 6

1. БСУ осигурява на своите докторанти добра материална база, обезпечена с подходящи технологични решения. Докторантите имат възможност да използват библиотека с три книгохранилища и достъп до редица пълнотекстови бази данни. За обучението и развитието на научноизследователската дейност на докторантите се предоставят две лаборатории по психология и възможности за кандидатстване за финансиране за изследователски проекти.

2. БСУ и ЦХН стимулират научноизследователската и публикационната дейност на докторантите чрез включването им в изследователски проекти и с публикуването на резултати от проведените научни изследвания. Резултатите от научноизследователската дейност на докторантите се разпространяват с най-разнообразни форми на участие в научни форуми и списания.

3. По отношение на възможностите за обучение, напълно са изпълнени критериалните изисквания на стандарта за наличие на учебни ресурси и подпомагане на докторантите във връзка с обучението им.

СТАНДАРТ 7: „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА“

Критерий 7.1. Висшето училище има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

Управлението на информацията в ПН Психология, в т. ч и на докторските програми, е част от общата система на управление в БСУ, описана в Правилника за дейността на БСУ (https://www.bfu.bg/uploads/pages/22pravilnik_deynostta_28_02_2022.pdf). Управлението на информацията е част от системата за управление на качеството на образованието и от 2000 г. в БСУ е изградена и функционира Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав в БСУ (<https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik-sopko-23062017.pdf>).

По 7.1.1

Условията за прием и обучение на докторантите се анализират и оптимизират и чрез работата на действащата Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението (т. нар. СОПКО). <https://www.bfu.bg/uploads/pages/pravilnik-sopko-23062017.pdf>.

От 2005 г. БСУ е международно сертифициран по стандарт за качество ISO 9001, а от 2010 г. по ISO 9001:2008. Последният ресертифициращ одит е от септември 2015 година. След 2015г. по обективни причини системата разчита на вътрешни и външни(от НАОА) одити и другите дейности за оценяване на качеството на обучението. Резултатите от мониторинга се разглеждат и обсъждат всеки семестър от Учебно-научния съвет. Вземат се решения за подобряване на резултатите от образователния процес или се правят предложения за това до Академичния съвет.

Комисията по качеството анализира и причините за положителните и отрицателните отклонения от стандартите. Констатираните резултати и отклонения се докладват пред академичните органи на управление, които организират мерки за отстраняване на причините за негативните резултати и тенденции.

Анализите и оценките на външната среда са задължително условие при формиране на политиката на БСУ и съответно на ЦХН, в частност ПН Психология. Те се съдържат в множество документи (годишен доклад на Ректора, доклади на ресорните заместник-ректори, доклади на декана за дейността на основното звено; за резултатите от кандидатстудентската кампания; доклади за проведените анкетни проучвания (сред студенти и докторанти, завършили студенти и докторанти и работодатели).

Управлението на качеството на учебната дейност обхваща мониторинг и анализ на резултатите в няколко разреза.

Процедурите за наблюдение на учебните планове и програми са регулирани в т.25.2 в Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и се контролират от комисия по качеството (План-графици за одити; докладите от вътрешни и външни одити могат да бъдат намерени в сайта, където са описани и дейностите: <http://www.bfu.bg/bg/upravlenie-na-kachestvoto>).

По 7.1.2

Обучението в докторските програми по Социална психология и Педагогическа и възрастова психология са неделима част от образователната политика на БСУ, която е тясно обвързана с потребностите на социалната практика. Обучението в умения и адаптивността към потребностите на социалната практика са сред основните приоритети в учебната дейност. Това налага въвеждането на външно наблюдение на потребителите на кадри, анкетирането им, както и прилагането на анкетния метод за настоящи и бъдещи работодатели. Освен това, се правят и кръгли маси, и дискусии срещи, свързани с пазара на труда и конкурентноспособността на докторантите.

Констатации по Стандарт 7

1. Налице е ефикасно изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението в ПН 3.2 Психология и реализацията на завършилите докторанти.

2. Съществува успешно функционираща система за връзка с Алумни, като завършилите специалност „Психология“ в ЦХН в БСУ във всички образователни степени намират успешна реализация като практикуващи консултанти и психолози, социални работници, учители. Информация за това може да се види на сайта на Алумни, както и на сайта на БСУ.

3. Стремелът на преподавателите от ПН 3.2 Психология е да предлагат актуално обучение при отчитане на постиженията на водещи чуждестранни ВУ в областта на психологическата наука, както и съобразяване с изискванията на пазара на труда.

СТАНДАРТ 8: „ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: - приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; - решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

БСУ провежда последователна и активна политика по линия на своевременно информирание за своите цели и дейности на настоящи и бъдещи докторанти, както и на заинтересованите лица и обществеността.

По 8.1.1

Документацията, свързана с обучението по докторските програми е публикувана на сайта на университета, където могат да се видят условията, реда за кандидатстване, процедурите, квалификационните характеристики – описание на придобитите компетенции за съответните докторски програми в ЦХН (<https://www.bfu.bg/bg/doktorski-programi>). Обучението в докторските програми по психология е подложено на оценяване от външни и вътрешни одити, които ежегодно супервизират дейностите и резултатите от обучението. Оценяването и контрола върху учебната дейност на докторантите е обект на наблюдение от ръководните органи на ЦХН и БСУ – Учебно-научният съвет(Факултетният съвет) на ЦХН и Академичният съвет на БСУ. Процедурите по организирането и провеждането на обучението по докторската програма са разписани в правилниците на БСУ и са публично оповестени и достъпни за обществеността.

Образователната и творческата активност на преподавателите в рамките на организираните научни прояви постоянно се популяризира и в информационната система на БСУ. В нея се поддържат четири бази данни: Проекти, Преподаватели, Научни прояви, Международна дейност. Като цяло организираните от БСУ прояви, участието на академичния състав в научни форуми у нас и в чужбина, във форми за продължаващо обучение, провеждани извън БСУ, както и в самия Университет, издателската дейност, включване на резултатите от научноизследователската дейност в учебния процес, свидетелстват, че са налице благоприятни възможности за своевременно разпространение на научна информация, за активно включване и представяне на резултатите от научноизследователската дейност, за тяхното публикуване и за разпространението им в практиката сред специалисти, заинтересовани лица и обществеността. БСУ предлага на своята интернет-страница разнообразна и актуална информация и по този начин позволява на всеки потребител (кандидат-студенти, студенти, преподаватели, докторанти, общественост) лесно и бързо да научава за резултатите от образователните, научноизследователските и публикационни дейности.

За развитието на научноизследователската дейност се осигурява финансиране от два специализирани фонда: Университетски фонд “Научни изследвания и квалификация на персонала” и фонд “Научни изследвания и квалификация на персонала” на ЦХН.

На практика БСУ осигурява възможности (организационни, информационни, финансови и чрез научно ръководство) на всички докторанти, които изявяват желание да участват в научноизследователската дейност на БСУ. Стимулират се и се поощряват всички рационални идеи за иновационни форми, които дават възможност за по-активно участие на студентите в научния и в културния живот на университета.

По 8.1.2

БСУ е член на Европейската асоциация на университетите. В Университета е изграден и функционира отдел „Международно сътрудничество”. Приети са и действат Вътрешни правила за дейността на Отдел „Международно сътрудничество“ на БСУ, както и правилници, които регламентират мобилността на студенти, докторанти, преподаватели и административен персонал. В тях са определени начините за кандидатстване, процедурите за одобрение, правилата за заминаване, обучение и признаване на кредити и периоди на обучение. Те са публично оповестени на сайта на БСУ и са достъпни на всички заинтересовани страни. БСУ има сключени преки договори за сътрудничество с 47 чуждестранни университети.

В рамките на периода на акредитация няма докторант и от двете програми, реализирал Еразъм-мобилност или друга форма на сътрудничество с чуждестранен университет, въпреки че са налице много възможности, осигурени от БСУ.

По 8.1.3

Основните канали за публично представяне на резултатите от научноизследователската дейност са:

- организиране на научни форуми и прояви от БСУ;
- насърчаване на участието на академичния състав в научни форуми и прояви у нас и в чужбина;
- издателската дейност на университета;
- включване на резултатите от научноизследователската дейност в учебния процес.

Базата данни “Научни прояви” към информационната система на БСУ регистрира и следи всички организирани от БСУ научни прояви. БСУ издава няколко периодични научни издания. Такива са “Годишник на БСУ”, сп. “Юридически сборник”, сп. „Бизнес посоки“ (специализирано академично издание в областта на икономическите и управленските науки), сп. „Съвременна хуманитаристика“. Всички издания на БСУ се разпространяват и в чуждестранните университети, с които БСУ има сключени договори за сътрудничество. Осигуряването на безплатно участие в научни форуми за преподаватели, студенти и докторанти е стимул за включването им в разнообразни научни прояви.

За да се осигури възможност за представяне на резултати от научноизследователския труд на докторантите в университета, се издава специален том на “Годишник на Бургаския свободен университет” със студентски и докторантски научни разработки. Интелектуалната собственост на резултатите от научноизследователската и художествено-творческата дейност на преподавателите и студентите в университета се гарантира и защитава в съответствие с изискванията на съответните български закони и е регламентирана в Правилника за научноизследователска дейност на БСУ.

Констатации по Стандарт 8

1. Съществува ясна, обективна система за популяризиране на информацията, свързана с образователната, научноизследователската и художествено-творческата дейност на БСУ, която е оповестена и текущо се актуализира на официалната интернет-страница

2. Кандидат-докторантите имат лесен и бърз достъп до обективна и актуална информация относно естеството и съдържанието на образователните програми в ПН Психология, както и за всяка отделна ОКС и ОНС.

3. Има осигурени възможности за докторантска мобилност, от която за изтеклия период не се е възползвал нито един докторант от двете докторски програми.

4. Налице са специализирани издания за научни прояви на докторанти, студенти и преподаватели от БСУ, вкл. и за ПН 3.2 Психология във всички образователни и научни степени, видими за специалисти и за широката общественост, включително и в международни бази данни с научна информация.

СТАНДАРТ 9: ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ.

Критерий 9.1 Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

По 9.1.1

БСУ провежда последователна и активна политика по линия на своевременно информиране за своите цели и дейности на настоящи и бъдещи докторанти, както и на заинтересованите лица и обществеността.

Съществува ясна и обективна система за популяризиране на информацията, свързана с образователната, научноизследователската и художествено-творческата дейност на БСУ. Организацията и е описана в «Правилник за дейността», публикуван в сайта на БСУ. Създадени са атестационни критерии и процедури, съдържащи се в «Правилник за атестиране на академичния състав и административния персонал на БСУ», ползва се и информация, постъпваща от «Системата за поддържане на качеството».

Съществуващият специализиран университетски фонд «Научни изследвания и квалификация на персонала» създава условия и възможност не само за развитието на образователната и научноизследователската дейност, но и за широкото ѝ популяризиране. Съществува също така ясен регламент относно източниците на Фонда и процедурите за разходване на средствата, описани в чл. 28-30 от «Правилник за научноизследователска дейност». Определен е начинът, по който научноизследователската дейност се финансира от други източници - общоуниверситетски фондове и от фондове на основните звена за «Текущи разходи» и «Развитие и техническо обновление» по решение на Академичния съвет или Учебно-научните съвети.

Налице е пълно финансиране на участието на преподавателите от БСУ в различни научни мероприятия и форуми, както и на разходите по докторантурите и хабилитационните процедури. Университетът отпуска безлихвени кредити на преподавателите за издаване на учебници, учебни помагала и други печатни издания, съдържащи резултати от научноизследователската им дейност. Налице са също така и благоприятни условия и възможности за публикуване на резултатите от научноизследователската дейност.

По 9.1.2

Налице са осигурени процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторските програми. Това е гарантирано от нормативната база, от дейностите, свързани с докторантите на ниво катедри, факултет и университет, съобразено е с мнението на докторантите, научния ръководител, одитите и работодателите. Преди публична защита покриват докторантите минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „Доктор“.

Информацията за „жизнения цикъл“ на обучението на докторантите, обхващащ целия процес на обучението им с всички отделни елементи, се актуализира всяка година. Всички разписания, учебни програми, изпитни сесии, конспекти за минимума и др. образователни материали, както и важни нормативните документи, са лесно достъпни на сайта на БСУ.

Констатации по Стандарт 9

1. В БСУ има добре разработена и функционираща система за мониторинг при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторските програми, съобразена с новостите в европейските сходни програми, с потребностите на докторантите и на обществото;

2. Одитите, проследяването на равнище катедра, факултет, университет,

съобразно нормативната база, позволява отстраняването на пропуските в ДП по СП и ПВП и оптимизирането им, като с това се повишава и качеството на образование на докторантите;

3. Направените ежегодни промени правят програмите привлекателни и конкурентноспособни.

СТАНДАРТ 10: УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ.

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

До този момент не е извършвана външна оценка на ДП по направление 3.2. психология. Приложен е доклад за изпълнение на препоръките на ПКСПНСО от предходна процедура за акредитация.

По 10.1.1

Образователната дейност в ОНС „Доктор” от професионално направление 3.2. „Психология” е съобразена както с държавните нормативи („Критериите за програмна акредитация на докторски програми в съответствие с ESG - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО”), така и с вътрешно университетските правила за осигуряване на качеството на обучение.

БСУ има институционална акредитация с оценка 9,03 от май 2017 година. Университетът е преминал през процедура за външно оценяване по САНК, което представлява външен одит, извършен от НАОА на системата за управление на качеството. Оценката от тази процедура е положителна.

Основната дейност за самооценяване е чрез вътрешни одити и системата за управление на качеството. Вътрешните одити се провеждат ежегодно по план-график, в който са разписани дейностите и поставените цели – обектите на одита, предмета, времето и състава на комисията(одиторите). Резултатите от одитите се оформят в доклад, който съдържа извършените дейности от одиторите и направените констатации. Тези доклади и протоколи се използват за вземане на управленски решения, за усъвършенстване на учебната дейност във всички звена и равнища на университета.

Провеждат се ежегодни анкетни проучвания: сред кандидат-студентите, студентите, завършилите студенти, докторантите, преподавателите и работодателите относно отделни параметри на качеството. Те са:

- Сред кандидат-докторантите, относно мотивите и очакванията им;
- Сред докторантите на БСУ за оценяване качеството на преподаване и преподавателя; за оценка на учебната дисциплина; за административното обслужване и информационното осигуряване;
- Сред възпитаниците на БСУ за професионалната реализация и кариерното развитие;
- Анкетно проучване сред работодателите за оценка на компетенциите;
- Анкетно проучване сред преподавателите.

Констатации по Стандарт 10

1. До момента не е извършвана друга външна акредитация на ДП по ПН 3.2. Психология,, освен предходната процедура по акредитация. Приложен е доклад за изпълнение на препоръките на ПКСПНСО.

2. ДП от ПН 3.2. Психология са съобразени с държавните нормативи

3. БСУ има институционална акредитация с оценка 9,03 от май 2017 година. Университетът е преминал през процедура за външно оценяване по САНК, с положителна оценка.

4. Налична е система за самооценка чрез вътрешни одити и система за управление на качеството, извършвани ежегодно.

5. Налична е система от анкетни проучвания за удовлетвореността и реализацията на докторантите. и преподавателите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проверката и направените от Експертната група изводи, във връзка с акредитацията на докторските програми „Педагогическа и възрастова психология“ и „Социална психология“ в професионално направление „3.2 Психология“ област на висше образование „3. Социални, стопански и правни науки“ към Бургаски свободен университет показват, че обучението на докторантите се извършва в съответствие с държавните изисквания и надлежно разработените и прилагани вътрешно-университетските разпоредби и изисквания.

Могат да се посочат следните основни силни страни на двете докторски програми:

- Програмите са с изследователска насоченост и са фокусирани върху формирането на високо квалифицирани изследователи, работещи в „Педагогическа и възрастова психология“ и „Социална психология“. Реализацията на докторантите е като преподаватели и изследователи в университети и научни звена, двама в БСУ;

- ЦХН, както и БСУ като цяло разполагат с необходимата съвременна материална база и със съвременна информационна инфраструктура за обучение на докторантите;

- Организацията на процесите, свързани с управлението на учебната дейност, информацията и качеството в БСУ са на високо равнище;

- ЦХН е с достатъчен хабилитиран състав по специалността с висока квалификация, научен и професионален авторитет и опит в обучението на докторанти както по „Педагогическа и възрастова психология“, така и по „Социална психология“, както в двете ДП има по двама хабилитирани преподаватели на ОТД;

- Университетът има ясна и последователна политика за подготовка на докторантите, като те получават системна подкрепа в тяхната учебна, изследователска и творческа работа, стимулирани са да участват в проекти, мобилност с цел обучение и/или изследователска работа и учебна дейност;

- Докторската програма е с утвърден авторитет сред академичната общност в страната и съседни държави;

- Реализацията на завършилите докторанти е успешна.

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, *Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана* изразява мнение, че са налице необходимите основания да бъде дадена програмна акредитация на докторските програми „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“ към ЦХН в БСУ.

Силни страни	Слаби страни
БСУ осъществява активна дейност в създаването на връзки с други университети от Европа, Азия, Северна и Южна Америка. Подписани са многобройни договори за научен обмен, от които докторантите в ПН 3.2 Психология могат да се възползват.	Не са извършени докторантски мобилности през акредитационния период.
БСУ разполага с две списания, регистрирани в редица международните бази данни с научна информация, които са на разположение на докторантите за публикации, видими за международната научна общност.	Все още няма нехабилитирани преподаватели на ОТД в областта на двете докторски програми.

В ПН 3.2 Психология в БСУ функционират две модерно оборудвани лаборатории, които дават възможност за психологически изследвания, с които докторските дисертации могат да бъдат обогатени.	
Възможности	Заплахи
Препоръчително е да се вземат мерки за осъществяване на академичен обмен и за по-активно участие на докторантите от ДП „Социална психология“ и „Педагогическа и възрастова психология“ в предложенията за международна мобилност.	Всички докторанти се обучават в задочна и самостоятелна форма. Това ограничава възможността за пълноценно участие в докторантския живот и възползване на докторантите от възможностите, предоставяни от БСУ.
По-активно да се използват новите лаборатории за психологически изследвания.	Задочната и самостоятелната форма поставят пречки през разгръщането на потенциала за взаимодействие между докторанта и научния ръководител и постигане както на по-високи научни резултати, така и на повече съвместни публикации.
По-активно да се използват от докторантите изданията на БСУ, които са регистрирани в международните бази данни с научна информация.	Обучаващото звено няма нехабилитирани лица на основен трудов договор с образователна и научна степен „доктор“, с което се застрашава приемствеността в преподавателския състав. Направени са първи стъпки към назначаване на асистенти, които трябва да продължат.

ПРЕПОРЪКИ:

ЗА „СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ“

1. Да се популяризират възможностите за докторантска мобилност в професионално направление 3.2. Психология чрез сключените договори за такава мобилност от БСУ и да се стимулират докторантите да ги използват. *Срок: постоянен*

2. Да се увеличи броят на научните публикации на докторанти, включително в реферирани издания. *Срок:*

ЗА „ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ“:

1. Да се популяризират възможностите за докторантска мобилност в професионално направление 3.2. Психология чрез сключените договори за такава мобилност от БСУ и да се стимулират докторантите да ги използват. *Срок: постоянен.*

2. Да се увеличи броят на научните публикации на докторанти, включително в реферирани издания. *Срок:*

Председател на ПКСПНСО:

доц. д-р Екатерина Салкова

ПРИЛОЖЕНИЯ

Справка за докторантите в Програмния съвет (катедра) по Психология – ЦХН-БСУ (първичното звено, в което се провежда обучението по докторската програма) в периода след предходната акредитация:

докторант	В период на обучение; защитил; отчислен с право на защита	Форма на обучение	Дата на зачисляване	Дата на отчисляване	Научен ръководител	Тема на дисертацията
Камелия Динкова Станева (ПВП)	В период на обучение	Задочна	07.12.2020	07.12.2024	Доц.д-р Диана Циркова	Влияние на взаимодействието родител – дете върху ранното детско развитие (10 мес. – 48 мес.)
Тигран Казарян (СП)	В период на обучение	Самостоятелна	07.10.2021	07.10.2023	Доц.д-р Михаил Проданов, доц.д-р Красимира Минева	Социални стереотипи, генерализирана самоефикастност и личностни предиктори в процеса на социалната адаптация на медици мигранти в Германия
Надежда Георгиева Тодорова (СП)	В период на обучение	Самостоятелна	06.10.2022	06.10.2024	Доц.д-р Красимира Минева	Влияние на агресията в киноизкуството върху личността в периода на юношеството – рискови и защитни фактори
Светлана Неделчева Славчева (СП)	Отчислен с право на защита	Самостоятелна	28.03.2019	23.04.2021	Доц.д-р Михаил Проденов	Модели на социално влияние в комуникацията между членовете на социални организации
Соня Йорданова Стефанова (ПВП)	Защитил	Самостоятелна	28.03.2019	29.10.2020	Доц.д-р Михаил Проденов	Фактори за формиране на родителските нагласи при избор на туристически продукт
Елена Пенева Кортезова (ПВП)	Защитил	Самостоятелна	08.10.2018	09.11.2020	Проф.д-р Йонка Балтаджиева	Родителски нагласи за езиковото развитие на децата с комуникативни нарушения в предучилищна възраст (3-7 години)
Ирина Петрова Бойкинова (ПВП)	Защитил	Самостоятелна	08.10.2018	09.11.2020	Доц.д-р Диана Циркова	Предиктори на родителския стрес, влияещи на родителския стил при деца с нарушения (5-10 год.)

Таблица 1. Докторанти в ключови етапи от тяхното обучение по ПН 3.2. Психология в Бургаски свободен университет за периода 2017-2022

Докторска програма по Педагогическа и възрастова психология

Показатели	ОБЩО
1.Брой приети докторанти	4
1.1. Редовна форма на обучение	0
1.2. Задочна форма на обучение	1
1.3. Докторантура на самостоятелна подготовка	3
2.Приключили редовния срок на обучение докторанти	2
2.1 Защитени докторски дисертации	2
2.2 Отчислени с право на защита	0
2.3 Отчислени без право на защита	0
3. В процес на обучение	2

Таблица 2. Научноизследователска дейност на докторантите по ПН 3.2. Психология в Бургаски свободен университет за периода 2017-2022

Докторска програма по Педагогическа и възрастова психология

Докторанти	Брой
Зачислени през акредитационния период (бр.)	4
Участие в научно-изследователски проекти (бр.)	2
Участие в научни форуми (бр.)	10
Общо публикации	18

Таблица №3. Обобщена справка за публикациите на докторанти от докторските програми по ПН 3.2. Психология в Бургаски свободен университет през периода 2017-2022

Докторска програма във ПН 3.2 в Центъра по хуманитарни науки на Бургаски свободен университет	Статии, студии и глави от книги в реферирани научни издания				Други статии в научни списания	Глави от книги	Статии в сборници	Общо статии, студии и глави от книги
	С импакт фактор или ранг		В други рефериращи бази данни					
	Scopus	WoS	С.е.о.л. и подобни	НАЦИД				
Педагогическа и възрастова психология			13		3		2	18
Социална психология			13		4		1	18

Таблица 1. Докторанти в ключови етапи от тяхното обучение по ПН 3.2. Психология в Бургаски свободен университет за периода 2017-2022

Докторска програма по Социална психология

Показатели	ОБЩО
1.Брой приети докторанти	3
1.1. Редовна форма на обучение	0
1.2. Задочна форма на обучение	0
1.3. Докторантура на самостоятелна подготовка	3
2.Приключили редовния срок на обучение докторанти	2
2.1 Защитени докторски дисертации	1
2.2 Отчислени с право на защита	1
2.3 Отчислени без право на защита	0
3. В процес на обучение	1

Таблица 2. Научноизследователска дейност на докторантите по ПН 3.2. Психология в Бургаски свободен университет за периода 2017-2022

Докторска програма по Социална психология

Докторанти	Брой
Зачислени през акредитационния период (бр.)	3
Участие в научно-изследователски проекти (бр.)	3
Участие в научни форуми (бр.)	17
Общо публикации	18

Обобщена справка за публикациите на преподавателите на първи ОТД със специализация по 3.2. Психология, участващи в обучението в ДП по Педагогическа и възрастова психология и Социална психология за периода 2017-2022

Бургаски свободен университет	Книги (монографии и съавторства)	Съставителства	Статии, студии и глави от книги в реферирани научни издания				Други статии в научни списания	Глави от книги	Статии в сборници	Общо статии студии и глави от книги
			С импакт фактор или ранг		В други реферирани бази данни					
			Scopus	WoS	С.е.о.л. и подобни	НАЦИД				
	4	7	6	1	25	12	2	6	11	63
	4	7	7		37		63			

Обобщена справка за цитиранията на преподавателите на първи ОТД със специализация по 3.2. Психология за периода 2017-2022

Вид цитиране ²	Бургаски свободен университет	
	Брой	Брой на един преподавател за една година
Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (Scopus и Web of Science)	8	0,40
Цитирания в други реферирани издания CEEOL, НАЦИД и пр.	31	1,55
Цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране и в колективни томове с научно рецензиране	18	0,90

² Видовете цитирания са според Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Общо	57	14,25
Брой цитирания в <i>реферирани</i> научни списания и сборници на 1 преподавател на първи ТД през последните 5 г	9,75	

Забележка: Когато едно цитиране на публикация се появява в повече от една база данни, се отчита тази категория, която е с най-висок ранг. При отразяване както в НАЦИД, така и в СЕЕОЛ и подобни, е добре да се отчита в СЕЕОЛ и подобни, тъй като реферирането е международно и видимо в глобален мащаб. Ако е отразена и Scopus, и в Web of Science, се отчита само веднъж в базата данни по избор.

Справка за академичния състав в Програмния съвет(катедра) по Психология – ЦХН - БСУ (първичното звено, в което се провежда обучението):

Лица, заемащи академична длъжност	степен и длъжност	Научна специалност (при хабилитираните преподаватели – областта на хабилитацията)	Вид на трудовия договор - срочен/безсрочен, I или II ОТД	Друго ВУ / НО, в които работи преподавателят
Михаил Проданов	Доцент, доктор	Социална психология	Първи ОТД, безсрочен	не
Дончо Донев	Доцент, доктор	Социална психология	Първи ОТД, безсрочен	не
Диана Циркова	Доцент, доктор	Педагогическа и възрастова психология	Първи ОТД, безсрочен	не
Красимира Минева	Доцент, доктор	Педагогическа и възрастова психология	Първи ОТД, безсрочен	не
Румен Бостанджиев	Доцент, доктор	доктор по психология, Доцент по Педагогика	Първи ОТД, срочен	не
Йонка Балтаджиева	Професор, доктор	Педагогическа и възрастова психология	Граждански договор	не
Мария Алексиева	Професор, доктор	Професор по Педагогика	Първи ОТД, безсрочен	не
Евелина Динева	Професор, доктор	Професор по Педагогика	Граждански договор	не